

(א) (בכרות טו: וט"ג)
(ב) כמותו של: כלס פ"ו
(ג) מ"א, (ד) א' (ה) מוקס ויש
מפרשים כדון שאולון הורני
(ו) כדון ערך אכר, (ז) מנלה ו' א'
(ח) [מחובות טו: (י) ש"ל
(יא) (ט"ז), (יב) (ט"ז), (ט) (עמוד
א), (י) (מועץ פשה ו'),
(כ) ב"מ א' ל"א,

הנהרות הב"ח

(א) ג' צ"ג שלל לנעמן מפני
שידן בידו אלל אינו מעבד:
(ב) שם תמל ארך וכו'
הגדולים ולא ע"י עבדו:
(ג) של וכל דמיו לא (אמר
דמחמתו: וכו') שם א"ל
מ"ו (דמח) ח"מ ו"ב
כ"א היא גופא קשיא
אמרת מפני שכולה למחוט
עממל דמח: (ו) שם
דמחמתו (א"ל): שם א"ל
כ"ו יוסף ל"ב ליוסף כ"ה דרבה
אנ"ו: (י) ש"פ ד"ר ממתיב
וכ' ע"ן ג' ש' והבא ל"א
למח:)

מוסף רש"י

נמצא דף 98

מוסף תוספות

א. א"א אמרת עד ולא עד
בכלל, ובמיתא דאמריה
לאבחה במתא ואפילו הכי בן
חמס יוצא עירובא אמר: מ"ס
ה"ל"ט, ג. ד"פ"ק דב"מ
[ב:]: ש"ס, א. א"פ ש"א
סמור על שלחן און י"ו לו
ד"ן קטן, ונודל אפילו סמור
על שלחן און י"ו לו ד"ן
ד"ל, א. אב"ל עממל
דקטנים משום חזון, ואפילו
אין ק"ו כ"ד, א. אב"ל
מותר ל"ב, מ"ס י"ח פ"א: ד"ס
וה"ל, א. [ד]א"ת למיכר מה
ל"ב דנביב בנפוס מה ל"ב בחזק,
ואת למישרי להנביב תרומה
לאוכלים סמאי, ש"ס.
א. שאיין נשארם בין
התניכים והשניים, ש"ס.

רב ניסים גאון

ר' יוחנן בן ברוקה אומר כבר
פונדיון מ"ו סאן פ"ל, ר'
שענון אומר ב' דיה לברי
מ"ג לקב, וצ"ח חזיה לביה
המנוגע, וצ"ח חזיה לפסול
את הגויה, הפונדיון הוא
חלק אחד משנים עשר
בדיני, ואיתיה לפירוש דיליה
בפ"ר האשה נקנית, דתניא
שם מנע ספרי [ג'ינן],
והמנע ב' פונדיונות, והלא
הוא ר' קב"ן, והקב כ"ד
ביצה, וכבר פירש הגאונים
ד"ל כי שינוי הביצה משקל
(ג"ג) [י"ז] ספסיס פחות
שליש מנספס של ארז
יש, יעלו בו ביצים ק'
ספסיס, נמצא בקב שקולת'
ספך, ובמנע דבני מערבא
במס' תרומות אמרו, כמה
קבא עבדי כ"ד ביצה, והשולל
יש בו ד' דירנין שבכל דיני
י"ב פונדיונות, יעלה השלל
למ"ח פונדיונות, ואיתיה
לפירושיה בגמ' דבכורות
בפ"ר יש בכור בחלה, והלא
שלל הקדש מ"ח פונדיון,
ובגמ' דקידושין דבני
מערבא נרס תני ר' חייא
שלל ד' דירנין, ונפקא לן
ממנ"י דפרק הוהב דשלל ד'
דירנין, דתני כמה תאם השלל
חסרה ולא יתא בה גאונה ר'
מאיר אומר ד' אוסרות
מאיר לדינא, מכלל שהשלל
יש בו ד' דירנין, והכי אמרי'
בפרק האשה נקנית חלפיה

אמר רב יוסע. והא דלאמרת בן ה' אינו יואל עד שיערבו עליו
ורב אסי נמי צעעריכה אמו עליו קאמר וקמ"ל דאס עירב עליו אציו
לרוח אחרת בחר אמו צדין ליה: מייסיי ב"ו עד בן שש. (א) ה"ל ל"א
למירא צעערב ע"ל וז' ללאן וזה ללאן דאע"ד דאע"ד דאע"ד דאע"ד
שנה וכן שמים ושלש עד בן שש יואל
צעירוב אמו ופי הכי דבן שנה וכן
שמים בלא ויחי עירוב קאמר בן ד'
ובן ה' נמי בלא עירוב עליו קאמר ופי
נמי אמרינן עד ולא עד בכלל הו"א
מיוצמא דרב יוסע דמריך דבן ה'
צריך לזכות לו מיוצמא: לימא סהוי
סיוצמיה דרב אסי. דעד ולא עד
בכלל משמע ויחיה אמר אפילו בן שש:
לימא סהוי סיוצמיה דר' ינאי ורבי
א. ומופריש גבי סוכה"א זר ארבע
וקב. דממשא ליה ליה אין צריך ללאמו
והכא תני יואל צעירוב אמו ותינאי
עליו"ט דקטן שאינו צריך ללאמו אינו
יואל צעירובה: ה"ל דאיתיה לאבחה
קרי ליה צריך ללאמו מנ"ל ונלמעלא
וצרייתא צדלימיה לאבחה במתא ורב
יוסע לא מני לנשויי הכי דהא כי
אוצצמיה לרב אסי על אס איתמא
הוא משני ליה לרב אסי צדלימיה
לאבחה במתא וימנא בלא עירב שרי
ואשמעינן דבמתא: על ידן. צעצילן:
ועירב רבן עולין. לרוח אחרת: אשה
מאי שנה. מעמד עברי וזנו וזמו
הגדולים: הא ספמא. דאישתיקה
ולרוח אחרת נמי לא עירבה:
מתנ"י מספונין לפקל. ר' מאיר
כבר צעצילן אפילו טיפי משום
דבסיס תצטילה ואמרי אפילו רוחא
לכסימא שפי"ו ר' יהודה א"ר ר' יוחנן
דבשבת סועד שלש סעודות אינו אוכל
הרבה בכל סעודה: ככר. הלכות מן
הנחמול צפונדיון כשנמכרם ארבע
סאין צסלע. השתא ס"ד מתי קב הוי
שמי סעודות פלד' ו' סעודת לנינר
מעה שמי פונדיון נמאל דינר י"ב
פונדיון נמאל סלע מ"ח פונדיון
וסאה ו' קצין ל"ד סאין כ"ד קצין הכי
מ"ח סאין קצין סאין קב צפונדיון
ר"ש. ממשע משעור ואומר תשע
סעודות ש' לקב וד' לעירוב צ' דיות
של ככר של ג' ככרות לקב נמאלת
ככר השלמיה שלשית הקב צ' דיות
הו שמי סעודות: חליה צניס
סמנוגע. סממל היא. והכי קאמר
חלי ככר השלמיה צעעירוב דה את
העירוב וזין למר זין למר לשהיית
צית המנוגע לעמא צגדיס הנכנס עממל
מיד דכמיב (ויקרא י"ז) והבא אל הבית
יעמא שלל צבוס צגדיס אל נאמרה
צו עד ששהה לך חליה דלמתי (סס)
והאוכל צצית יכנס את צגדי ומוקמינן
לה צתרת הכניס' לשהיה כתי סעודה
ואע"פ שלא חלל ומתי ככר זו הוי כדי
חליה אע"פ דלר"ש לע"ז עירובין

אבותיו על כף נהרא דלא אפיקת מתניתא דר' חייא רבה מן מתני' ורקוני להנרא. אמרו ליה ר' יוחנן ור' חייא
דירנין. אמר לן און תנינא כמה תהא השלל חסרה ולא יתא בה גאונה ר' מאיר אומר ד' אוסרות מאיר לדינא. וצ"ח לביה
המנוגע. עירוב מן תכחוב האוכל בבית יבס כנריו. ופירושיה בחרת בתריס כתיס אמ סופנו לרבות את [האוכל] א"פ שני סוכב,
מה ת"ל האוכל והשוכב אלא ליתן שיעור לאוכל (ב) וכמה הוא שיעור כדי אכילה פרס פת חטיף ולא פת שעורים, מיסב
ואוכלה בליפתן. ואיתיה נמי במשנת ננעים הנכנס לבית המנוגע טמא כולה. והיא גוררה בתחילתו וזו המסכת בפרק כהן.
ובתוספתא אמרו ר' שמעון אומר כי מון שתי סעודות שאמרו הכמים בעירובי החומות רביעו בקרא יצ"ו פרס לפסול את הגויה.
חזיו נקרא פרס לאוכל בבית המנוגע. מיסב ואוכלה בליפתן. וצ"ח חזיה לפסול את הגויה. וזו התומאה פיהה דרבנן היא,
ופירושיה כל כי מי שחבל מכלים סמאיס כשיעור הזה נאסר לאכול בתרומה עד שיהיה. ואם נעצ בתרומה סויה. והיא אחד
מ"ח דבר שגורו בו ביום, דתני בסוף מסכת ובין ואלו פרסין את התרומה האוכל אוכל ראשון ואוכל שני כול'. והיא קבועה
אשר בו ד' דירנין. ובמסכת שחיטת חולין בפרק השוהט אחד בוקף אמר עולא האוכל שלישי שחולין

עד ועד בכ"ף. לא צעי לנשויי הא דאיתיה לאבחה במתא כו'
דמנשי צמנון דא"כ. הוי פליגי דרבי ינאי ור"ל ארבע אסי
והלכתא כרב אסי דמייתי לה הש"ס בצוק פ' אע"פ (ממונות דף סה:):
הא דאיתיה לאבחה במתא כו'. לרב יוסע צריה דרב ארי לא הוי
מני לנשויי הכי דהא לא מפליגי
צין איתיה לנתייה מלדל משני הכי
וכן פירש צקוטריס:
מערב ע"י בנו ובתו הקטנים.
ואורי דלף רבי יוחנן.
מודה הכל דקטן קטן ממש:
מפני שידן כידו. אעצדו וספממו:
קאי כלאמרינן צריס הורק
צגיטין (דף עו:): ליד עבד קני ליה
צריה: ור"צ צריה צפסו את
הגויה. והיינו שני צניסי אומר ר"ת
דפסול גויה גזירת צדמוסי היתה
ולא מ"י"ח דבר דהאוכל אוכל ראשון
ואוכל שני מדע צדפיק צמל דיומא
(דף פ:): סלקא דעמיא דהוי דאורייתא
וצפי למדציה מולא טממא צס
ונטממא צס דא"כ דבר הוי צקיאין
ואס היתה דאורייתא א"כ חסר להו
ועוד לנשון פסול גויה משמע דדוקא
פסול הגוף דפסול גופו מלאכול
צתרומה. וצריה דהאוכל אוכל ראשון
פסול מנע ולא חלל דהוי פסול גויה
וגרו קודס י"ח דבר הרבה ולא גזרו
על מגעו שפסול חלל גופו מלאכול
צתרומה וגזרו על טומאת פניס אטו
טומאת חוץ שהרואה אוכל תרומה
אחז שחלל אוכלין עממאן או שמה
משקין טמאים סבור שמומר יגע
צתן גס צמוח תרומה טהורה כמו
צצמון צניסי נוגעין זה צו"ל דווקא
צצני צניסי חלל צצנייה חף על פי
שאריו לעמא אחרים לא גזרו דא"כ
שלא ישאר קצת צין השייסי והמייצין
או ממעלל קצת צממיו וכיון דאפקיה
מכנייה אוקמיה אשני צניסי שהו
חלי הסעודה דצית המנוגע ולר' יוחנן
צן צרוקא אצילה וממלה חלל צממש'
ר' קב"ן (כ"ה) כ"ד רט"ל,
והשלל (כ"ה) [ד'] דיניסי.
(כמו) [ובעשה] שיהיה השער
שקוע ד' סאין כסלע,
נמצא סאה בדינא. ושחבו
ההינע שני מעה סכף,
והמעו שני פונדיון. נמצא
י"ב פונדיון בדינא. וכבר
הוכחנו למעלה כי סאה
היא כ"ד דוליה. [נמצא]
כ"ד סתומא סאה בדינא [נמצא]
ב'] כ"ד פונדיון. נמצאת
ככר של עירוב [ב'] רט"ל
[פונדיון]. והו כי סעודה
כל סעודה רט"ל. ר' שמעון
אומר [מתן] דיות לכבר
מ"ג ככרות [קב] [לקב]
הוי עירוב. נמצא שיעור
הככר רט"ל ושליש [ו]שתי
דיותות הן שיעור העירוב.
גנא וקוביא דבריהן להיות
שוין. אוקמהו בה סהיא ה' א'
דאמר ר' יוחנן בן ברוקה בחר
באפיקו מצוה מהן לחנוני.
דאמר ר' יוחנן בן ברוקה
הבית צצית לגור, נמצאת
חצי סאה פת אפוחה בדינא.
נמצאת רט"ל פת פונדיון
הוא שתי סעודות. ולר'
לפני דאמר שתי סעודות
לכבר משלש לקב, נמצאו
שתי דיות של זו הככר, רט"ל
פחות (כ) י"ב חישועין. והיינו
דאמר ר' יוחנן אלא כבר
שיעור שתי סעודות (ג) כבר
חד לפת מאי דאית ליה
והשוכב, אלא ליתן שיעור
ולא פת שברוקי כו'. וצ"ח
פי' אם יאכל אדם אוכלין

אמר רב אסי כגון שעירב עליו אביו לצפון ואמו
לדרום דאפילו בר שש נמי בצוותא דאמיה
בעירוב אמו עד בן שש תיובתא דרב יוסע
בר רב ארי תיובתא לימא תיהוי תיובתיה
דרב אסי אמר לך רב אסי (א) עד ועד בכלל
לימא תיהוי תיובתיה דרבי ינאי ור"ל ל"ק הא
דאיתיה אבוהי במתא הא דלא איתיה אבוהי
במתא ת"ר "מערב אדם על ידי בנו ובתו
הקטנים על ידי עבדו ושפחתו הכנענים בין
לדעתן בין שלא לדעתן (א) אבל אינו מותר
לא ע"י עבדו ושפחתו העברים (ולא) על ידי
בנו ובתו הגדולים ולא על ידי אשתו אלא
מדעתם תניא אידך לא יערב אדם על ידי בנו
ובתו הגדולים (א) וע"י עבדו ושפחתו העברים
ולא ע"י אשתו אלא מדעתן אבל מערב הוא
ע"י עבדו ושפחתו הכנענים ועל ידי בנו ובתו
הקטנים בין לדעתן ובין שלא לדעתן מפני
שידן כידו וכולן שעירבו ועירב עליהם רבן
יוצאין בשל רבן חוץ מן האשה מפני שיכולה
למחות אשה מאי שנא אמר רבה אשה וכל
דמיו לה (א) אמר מר חוץ מן האשה מפני
שיכולה למחות טעמא דמחיה הא סתמא
נפקא דברעלה הא קתני רישא אלא מדעתם
מאי לאו דאמרי אין לא מאי אלא מדעתם
דאשתיקו לאפוקי היכא דאמרי לא הא
ובולן שעירבו ועירב עליהן רבן יוצאין בשל
רבן (א) וסתמא הוא וקתני חוץ מן האשה דלא
נפקי אמר רבא יביון שעירבו אין לך מיהוי
גדול מזה: מתנ"י ד"כמה הוא שיעורו
מוזן שתי סעודות לכל אחד ואחד מוזנו לחול
ולא לשבת דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר
לשבת ולא לחול וזה מתכוונים להקל ר'
יוחנן בן ברוקה אומר מכבר בפונדיון מ'ו'
סאין בכלע ר"ש אומר שתי ידות לכבר משלש
לקב חצייה לבית המנוגע וחצי חצייה לפסול
את הגויה: ג' וכמה מוזן שתי סעודות
א"ר יהודה אמר רב תרתי ריפתא א איכרייתא
רב אדא בר אהבה אמר תרתי ריפתא א"ל רב יוסף לרב יוסף
בריה (א) דרבא אבוק כמאן ס"ל כר' מאיר ס"ל אנא נמי כר"מ ס"ל דאי כרבי
יהודה קשיא הא דאמרי אינוסי ר' רווחא לבסמא שכיב: רבי יוחנן בן
ברוקה אומר: תנא וקרובים דבריהן להיות שוין מי דמי דר' ארבע סעודתא
לקבא דר"ש תשע סעודתא לקבא (א) א"ר חסדא צא מהן שלישי לחנוני ואבתי
לחנוני ואבתי למר תשע סעודתא תמני היינו דקאמר וקרובים דבריהם להיות שוין
קשיא דרב חסדא ארבע לקב ל"ק הא דקא יתיב בעל הבית ציבי הא דלא
יהיב בעל הבית ציבי: חצייה לבית המנוגע וחצי חצייה לפסול את הגויה:
תנא

הוי צככר ג' סעודות התם הוא דבשיעור העירוב נכחונו כולן להקל חלל שיעור סעודה קיס להו לרנצן הכי וצעינן
והוא פרס דכוליה הש"ס על שם שיעורה צפרוסה כלומר צחצי ככר: לפסול את הגויה. האוכל אוכלין טמאין כחצי
צתרומה. ומדרינן הוא דלון אוכל טממא אדם ורנצן גזרו שהאוכל יפסל צתרומה עד שיעצלו כדאמר צפרק צמל דיומא (דף פ:)
גויה דלאו דאורייתא: ג' וכמה. לר"מ ולר' יהודה קצעי: ריפסא איכרייתא. שנושאין האכרים עממה לשדה. אכרים
מנשיגי שוורים: נסר
פסיתא. הוא מקוס נהר פסל: אנוך כמאן. מהניק תנאי צצריה ליה צעירוב כר' יהודה או כר' מ' צעירוב לכל אדם כדי
מזוגו ואס
צ' לשער צצממו חליו שיער צצבת או חבול: דאי כר' יהודה קשיא ליה הא דאמרי אינוסי רוחא לבסימא ספית. כלומר
לפנות מקום לדבר הממוק: דכריסן. דרבי יוחנן בן ברוקה ורבי שמעון: לא מהן שלישי לחנוני. רבי יוחנן בן
ברוקה לא חזיר חלי קב
ששער לך חלל' צככר הלכות מן החנוני צפונדיון והרי החנוני משמכר חלצי קב שלקח צפונדיון שלישי ומוכר צ'
שלישי חלצי קב צפונדיון וצ"ח חלצי קב צפונדיון וצ"ח חלצי קב צפונדיון וצ"ח חלצי קב צפונדיון וצ"ח חלצי קב צפונדיון
שני שלישי אשמעינן רבי יוחנן דאיתא שמי סעודות הכי צחצי קב שלש סעודות: יצי. עמיס לחפוט אין החנוני משמכר חלצי שלש:

שלם למעוטי פרוסה. ויחוב ר' שמעון דמתני' שיעורא דעירוב דהוא ככר שלם, והוא
הוא ככר בה שלישי קב. חצייה לבית המנוגע וחצי חצייה לפסול את הגויה. כל חד
הוא ככר בה שלישי קב. חצייה לבית המנוגע, כדתינא כתיב והבא אל הבית, ותמיב והואכל
לשוהה שאינו טמא עד שיהא ככדי אכילה פרס, שאינו טמא עד שיהא פת חטיף
כדנתן כל האוכלין מצטרפין לפסול את הגויה בכחצי פרס.
[שאין] אוכל טמא אדם אבל נפסל גזרו.

(א) אולי ל"ל עילי פחות טעוה כי כל הככר מחוק י"ב מיושועין וצ"ע. נראה ל"ל דהוא שמי דיות מככר שיש בו שלש קב.
בפרק יצאות השבת, ובפרק יום הכפורים אמרו הנח סתומא גרות רלאו דאורייתא. ובמסכת נידה בפרק יוצא דופן אמרו אבל גיה דטומאה דרבנן לא. ובמסכת שחיטת חולין בפרק השוהט אחד בוקף אמר עולא האוכל שלישי שחולין

עירובין דף פ"ג ע"ב

שו"ע סי' שע"ה סעיף ב'

**"אנשי חצר ואנשי מרפסת... כל שגבוה י' טפחים למרפסת פחות מכאן לחצר
בד"א בסמוכה זכו' ואיזו היא סמוכה כל שאינה רחוקה ארבעה טפחים"
[למסקנת הגמ' בשיטת רב לפירוש רש"י]**

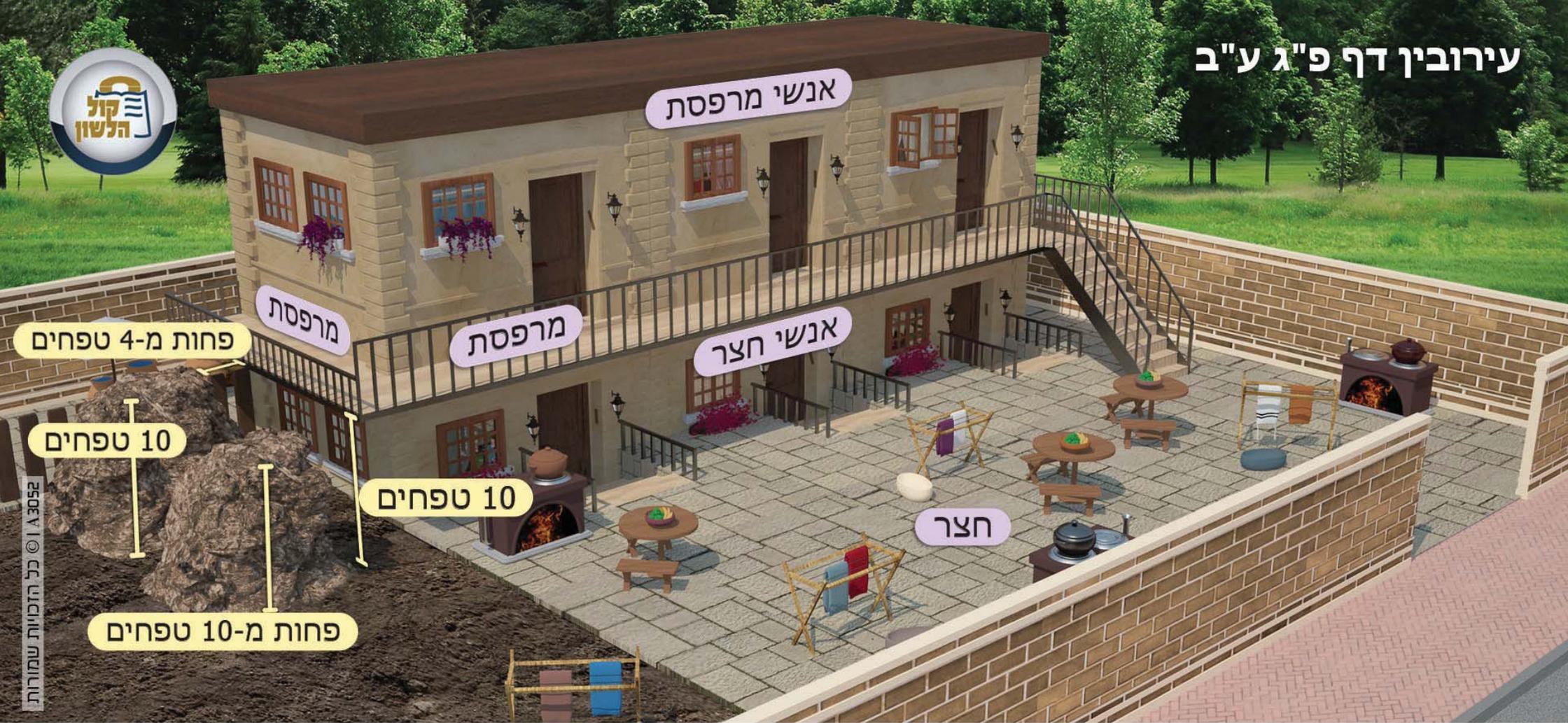

עירובין דף פ"ג ע"ב

שו"ע סי' שע"ה סעיף ב'

”חולית הבור... שהן גבוהים עשרה טפחים למרפסת פחות מכאן לחצר
”בד”א בסמוכה זכו’ ואיזו היא סמוכה כל שאינה רחוקה ארבעה טפחים”
[למסקנת הגמ’ בשיטת רב לפירוש רש”י]

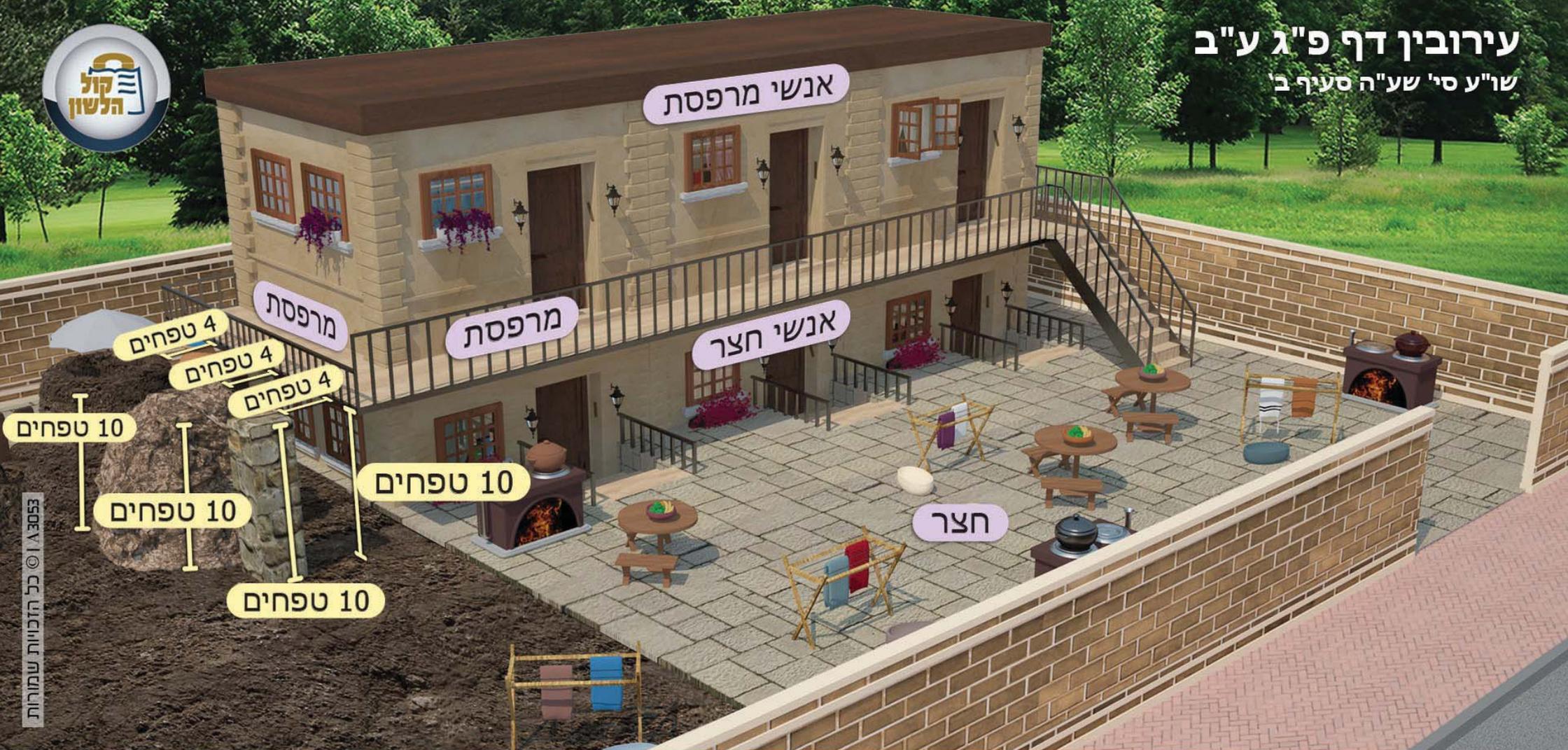

**"והסלע... שהן גבוהים עשרה טפחים למרפסת פחות מכאן לחצר
בד"א בסמוכה וכו' ואיזו היא סמוכה כל שאינה רחוקה ארבעה טפחים"
[למסקנת הגמ' בשיטת רב לפירוש רש"י]**

עירובין דף פ"ג ע"ב

שו"ע סי' שע"ה סעיף ב'

© כל הזכויות שמורות 1.3053

"אבל במזפלגת אפילו גבוה י' טפחים לחצר"
[למסקנת הגמ' בשיטת רב לפירוש רש"י]

עירובין דף פ"ג ע"ב

פחות מ-10 טפחים

1-3054 א | כל הזכויות שמורות

לזה בפתח ולזה בפתח

כל הזכויות שמורות | © א 3055

היינו כותל שבין ב' חצירות

עירובין דף פ"ג ע"ב

10 טפחים

1-3055 | © כל הזכויות שמורות

לזה בזריקה ולזה בזריקה

4 טפחים

10 טפחים

10 טפחים

1-A3056 | כל הזכויות שמורות

לזה בשלשול ולזה בשלשול

היינו דרבה בר רב הונא אמר רב נחמן
וברש"י "כותל שבין ב' חצירות גבוה י' וצדו אחד שווה לארץ נותנין אותו לזה ששוה לארץ"

עירובין דף פ"ג ע"ב

10 טפחים

פחות מ-10 טפחים

1-3057A | כל הזכויות שמורות

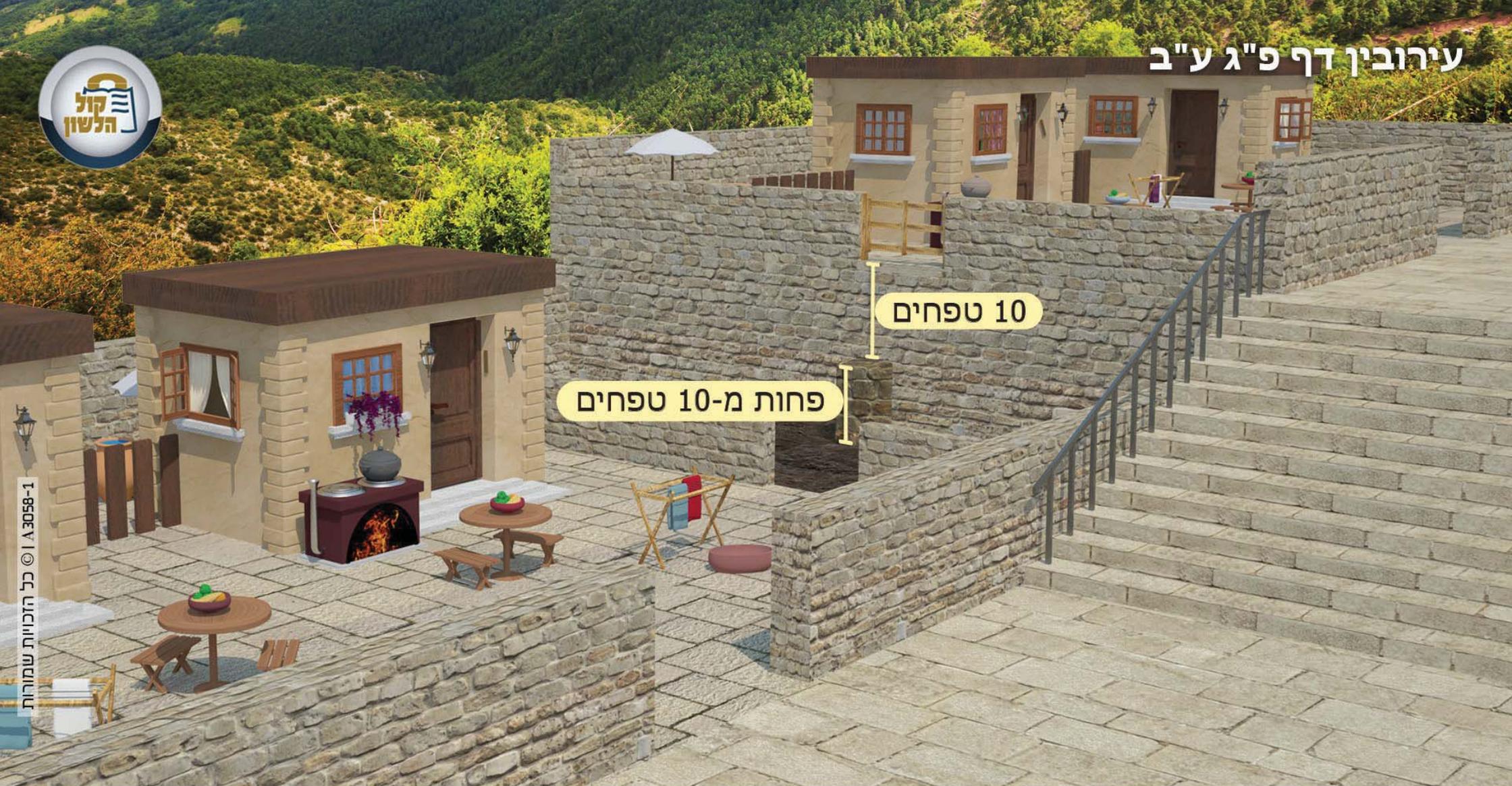
לזה בפתח ולזה בזריקה

היינו דרב שיזבי אמר רב נחמן

(דאמר חריץ שבין ב' חצירות צדו אחד עמוק עשרה וצדו אחד שווה לארץ נותנין אותו לזה ששווה לארץ)

עירובין דף פ"ג ע"ב

10 טפחים

פחות מ-10 טפחים

1-3058 א | כל הזכויות שמורות

לזה בפתח ולזה בשלשול

עירובין דף פ"ג ע"ב

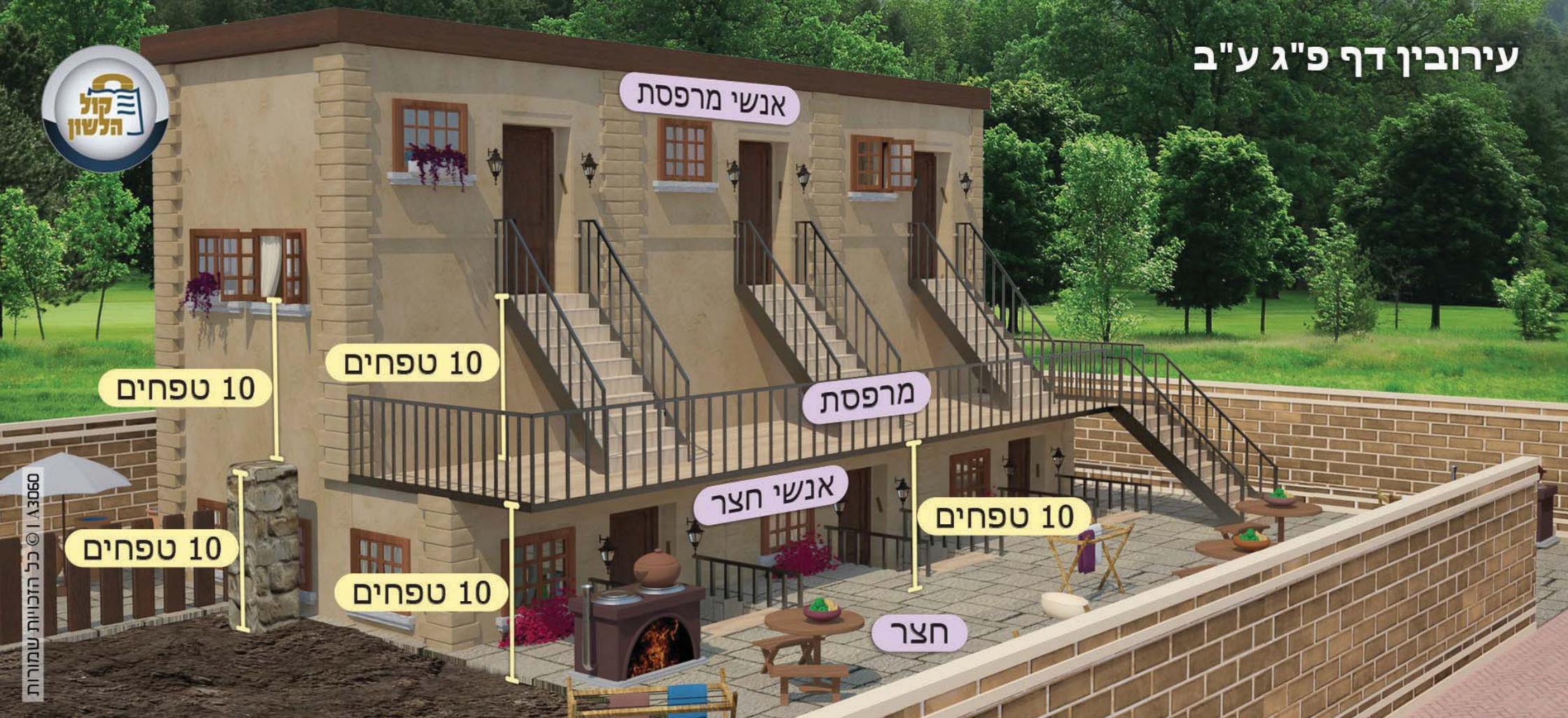
© כל הזכויות שמורות | A3059

10 טפחים

10 טפחים

לזה בשלשול ולזה בזריקה מאי

”קא סלקא דעתך מאי מרפסת בני עליה ואמאי קרו לה מרפסת דקסלקי במרפסת”
וברש”י ד”ה בני עליה, ”ותל שבחצר שהוא גבוה י’ הוי נמוך מהעליה י”
[וכתבו התוס’ דגובה המרפסת עשרה טפחים וגובה פתחי העליה עשרה טפחים מהמרפסת]